

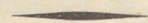
X 103.572

B E S Z É D,

MELLYEL

GYŐRFFY ISTVÁN

AZ EGYETEM 1929. SZEPTEMBER 29.-ÉN TARTOTT KÖZ-
GYŰLÉSÉN AZ 1929/30. TANÉVET MEGNYITÓ ÜNNEPÉLYÉN
A RECTORI LÁNCOT ÁTVETTE.

X 103275

S Z E G E D

SZEGED VÁROSI NYOMDA ÉS KÖNYVKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1930

SZTE Klebelsberg Könyvtár
Egyetemi Gyűjtemény
2.

HELYBEN
OLVASHATÓ

SZTE Egyetemi Könyvtár

J000753923

X 103572

BESZÉD,

mellyel

GYÖRFFY ISTVÁN

bölcsészettudor, az általános növénytan rendes nyilvános tanára, az Általános és Rendszeres Növénytani Intézet, valamint a Fűvészkert igazgatója, a Polskie Towarzystwo Botaniczne (Warszawa) és a m. kir. Madártani Intézet (Bpest) levelező tagja, a Magyar Botanikai Lapok (Bpest) főmunkatársa, a Folia Cryptogamica (Szeged) szerkesztője, a Revue Bryologique (Paris), Die Pflanzenareale (Jena), Biological Abstracts (Baltimore) munkatársa, a Sullivant Moss Society (New York), Deutsche Botanische Gesellschaft (Berlin), Freie Vereinigung für Pflanzengeographie u. syst. Botanik (Berlin), zool.-botan. Gesellschaft in Wien, Società internazionale della Scienza del Suolo (Roma) és több hazai tudományos társaság rendes tagja, a matematikai és természettudományi karnak 1919/20 tanévet pótló cursus idején, valamint az 1920/21 tanév I. felében 1920 dec. 11-én történt lemondásáig prodékánja, 1924/25 tanévi decan, 1925/26 prodecan, a Tudományegyetemnek e. i. RECTORA

az Egyetem 1929. szeptember 29.-én tartott közgyűlésén
az 1929/30.-i tanév megnyitó ünnepélyén
a rectori láncot átvette.

(Utánna székfoglalóját tartja meg.)

Méltóságos Prorektor Úr, Mélyen tisztelt Barátom!

Nagy hálával köszönöm Egyetemünknek a bizalom jeleként nyakamra akasztott díszes jelvényét.

Fénye a méltóságot adja, *fémje* jelezi a tiszta tudományos szellem mellett való megmaradás köteles kényszerűségét; nehéz *fajsulya* jelképezi az utóbbi mellett való megmaradás életnehézségét.

Elfogadni csupán azért merészkedem, mert gondolom: *a becsületes törekvés, az önzetlen munkálkodás, a lelki-szükségletből való tudományos dolgozás* talán átvisz csekélymagamat is azokon a nehézségeken, amelyen Ti, mélyen tisztelt Barátom 57-en átküzdöttétek Magatokat.

Életigényem kevés, másoldalról: sok. Sok azért, mert a felhőket törő, villámvágta szellős Tátra csúcsokon érzem igazában magam jól és boldogan; de viszont *kevés*, mert a jó emlékü MÁTYUS ISTVÁN szavaival élven: „... a' földhez ragadt, sok éhezéssel, koplalással élő szigorú, durva Jobbágyok' állapotját eleven szinekkel szemünk eleibe...“¹⁾ terjesztő epitheon-nal felruházott Mohok-kal való foglalkozásom — azokhoz idomúltan — boldogít. Én eddig is, ezentúl is családommal együtt csak áldoztunk és áldozunk ezentúl is, mert — magyarok vagyunk, mert ez a *hitünk*, mert ez az *adottságunk*, mert ez a *vérünk* ...

¹⁾ idézet GOMBOCZ Endre: Linné és a magyar botanika (Klly. az Orsz. Nőképzegetyesület „Veres Pálné“ felsőbb leányiskola 1913/14 évi Értesítőjéből Bpest 1914: 15) c. tanulmányából.

És ha nem a *lúd* jelszavának: „*Kiki magának, kiki magának*“ — élünk, mégis csak megvan az Életben az egyetlen szilárd erkölcsi alap, hogy megsegíti az Isten becsületes szándokában az embert.

Igen, bizonyosan meg — ha későn is — hiszen e város mellett küzdöttem a minoritasban annak idején én is, így most már nagy APÁTHY-nk elhalálózása óta egész facultásomban *egyesegegyedül* képviselem a Szeged mellett való egykori küzdőket.

A rectori méltóságnak díszes jelvénye átvétele éppen a Te kezedből, mélyen tisztelt Barátom, reám nézvést egyébként is felette megtisztelő és feledhetetlen lészen . . .

Egyszer, régen, még ott Kolozsvárott 1916 őszén hatalmas intézetem előadó termét: BOGÁTI FAZEKAS Miklós, SZENCZI MOLNÁR Albert, BÁRÓ JÓSIKA Miklós, BALASSA BÁLINT és a t., és a t. életrajzok kiváló írója kedves személyének is átadtam praelegálásra . . . És mesébe illő verőfényes szép napon a *vallás szabadságnak tordai országgyűlésen való kihirdetése után 639 évvel később* — ott a gyönyörűsége *Torda hasadékban* Véled együtt, s gyermekeimmel álmodoztunk a „költők fejedelméről“ . . . Emlékezel? . . .

Mélyen tisztelt Barátom! Te mindeneknél jobban tudod, a nagy JÓKAI phantasiájában (!) ott, a Tordahasadékban él, az „Egy az Isten“-ben²⁾ megénekelt „ősztavasz virág“, amely: „Valódi nemzetiszínű bokréta“, . . .

És légy, Te — „Áron bátya“! És messél le Erdélynek e szépséges bokráról galyakat „Egyet ,Manassé‘, vagyis Egyetemünk, „kalapja mellé“; „Egyet te neked“ — személyedben öröktiszteletre méltó Rector Elődjeink részére. „Kettőt a két vőfélybátyánk számára“, t. i. a Hit és Tudomány számára. —“ Többet ne. Nekem nem kell. Hadd maradjon azoknak is, akik jövő évben ide jönnek „ . . .

Mert fajmagyarságunk *volt és lészen* az egyetlen biztos „sziklasut fülke“ az a „Balyika vára“ biztonságos

²⁾ v. ö. Egy az Isten XLII és XLIII. fejezet.

hely, ahol erőteljes, ép, egészséges, leveleit soha le nem hullató, érett, színes bogyófürtökkel megrakott ékes díszcserje maradhat *Egyetemünk is, mi is, a ránk bízott ifjúság is . . .*

Mélységes tisztelettel veszem át kezedből a díszes láncot és szeretettel tekintek fel „ősztavasz virág“-gal körülültözött süvegetekre és süvegellek Benneteket, nyomotokba lépve!!!

X 103572

S21/EE4 Sh

XB 265.832

X 103275